

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/37-2/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

396/2015. (X. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos¹** 2015. január 26-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. október 22-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos és B. M. 2015. január 26-án, a Testület panaszirodáján adták elő panaszukat, amelyben arról számoltak be, hogy B. M. 2015. január 15.-én délután fél 3 körül a K. S. utcában élettársával, a panaszossal nézeteltérésbe keveredett az utcán. A panaszos kihívta a mentőket mivel B. M. szerinte idegösszeroppanást kapott. A fenti cselekményt rögzítette egy kamera vagy szemtanú látta, ezért nemsokára kiérkezett egy rendőrségi nagybusz és egy gépkocsi. A konkrét rendőri intézkedésnél 2 rendőr maradt, akik a készenléti rendőrség állományába tartoznak. A panaszos nevesíti is őket: L. F., a másik Sz. J. r. zls. A rendőrök nem azonosították magukat mikor kiérkeztek.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A panaszosnál nem volt személyi igazolvány, őt azért vitték be fogdára busszal. A panaszos Sz. J. r. zls.-sel került szóváltásba és sérelmezi a zászlós hangnemét. A panaszos nem kapott semmilyen papírt, sem igazolást, az előállításról sem.

A panaszos sérelmezi, hogy nem kapott semmilyen papírt az előállítás időtartamáról, valamint nem tájékoztatták a panaszjog gyakorlásának lehetőségéről. A panaszoshoz a kapitányság épületében hívtak orvost, aki megvizsgálta, de semmilyen sérülést nem állapított meg nála. A rendőrkapitányság épületében „fogdára tették”, ruházat átvizsgálás történt, alsóneműre vetkőztették. Kb. este nyolc óráig semmilyen érdemi cselekmény nem történt, akkor megjelent egy előadó, aki kihallgatta őt garázdaság ügyében. Aláírta a jegyzőkönyvet, ahol úgy nyilatkozott, hogy panasszal nem él. A többi rendőr hangnemét és viselkedését nem kifogásolja, csak Sz. J. r. zászlósét. Panaszos előadta, hogy mosdóra és dohányozni is kiengedték őket.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Dr. B. J. r. vörgey., a sérelmezett intézkedést foganatosító K. R. vezetője a Testület megkeresésére 2015. február 19-én adott válaszában az alábbiakról számolt be.

2015. január 15-én a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén közterületi járőrszolgálatot látott el a 1 + 16 fő. A szolgálatuk teljesítése során, a fenti napon 14:05 órakor a M. 1-es segítséget kért, mert az információ alapján a K. utcában egy férfi egy nőt bántalmazott. A helyszíntre a K. u. és D. u. kereszteződéshez 14.10 órakor érkezett L. F. r. ftz. és Sz. J. r. z.-s a B. osztály A. állományából. A helyszínen látták, hogy a panaszos B. M.-et a kabátjánál fogva visszatartja. A panaszos jobb szeme alatt friss horzsolási seb, B. M. bal arcán és bal kezén friss horzsolás volt látható.

A fenti körülményeket észlelve intézkedés alá vonták a két személyt – a panaszost és B. M.-et - a rendőrök. Napszaknak megfelelően köszöntek, mindketten közölték nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, valamint azt, hogy verekedésről érkezett bejelentés, amely miatt bűnüldözési, bűnmegelőzési célból rendőri intézkedést kezdeményeznek velük szemben. Az intézkedés megkezdésekor a szolgálati fellépés módja megfelelt a normákban foglaltaknak, a panaszos és B. M. adatait rögzítették, illetve a körözési információs rendszerben leellenőrizték, melyben nem szerepeltek.

Az intézkedés megkezdésekor az intézkedés tényét, célját a jogszabályi előírásoknak megfelelően közölték. A rendőrök az intézkedés alá vontakkal – a panaszossal és B. M.-el - szemben nyugodt hangnemben beszéltek és határozottan intézkedtek, nem alkalmaztak megkülönböztető bánásmódot. Az intézkedés során empatikus és tisztelettudó volt a rendőrök bánásmódja az intézkedés alá vont személyekkel. Sz. J. r.zls. az intézkedés alatt nem sértette az intézkedés alá vontakat, sőt a nyugodt stílusával, kérdéseinek hatására mondta el a panaszos az intézkedés előtt történeteket. A panaszos az

intézkedés során együttműködő magatartás tanúsított, kényszerítő eszköz alkalmazása vele szemben nem vált szükségessé.

A panaszost az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján garázdaság bűncselekményének elkövetése miatt elfogták és előállították a Rendőrkapitánysága a rendőrkapitányság készenléti csoportvezetőjének utasítására, ahol 15 órakor panaszmentesen átadásra került. Az előállításról igazolást az intézkedő rendőrök nem készítettek, mert a panaszos részére igazolást a Rendőrkapitányságnak a fogva tartás bejezését követően kell kiállítani. A panaszost az intézkedés megkezdésekor a helyszínen a rendőrök szóban tájékoztatták az előállítás okáról. A panaszosnak az előállító helyiségben történő elhelyezés során kellett írásos tájékoztatót kapnia a BRFK (...) kerületi RK állományába tartozó rendkívüli őről.

A panaszost a helyszínen tájékoztatták az Rtv. 92.§ szerinti panasztételi lehetőségről, illetve határidejéről, melyet tudomásul vett azzal nem kívánt élni sem az előállítás során, sem a Rendőrkapitányságon. Felhívták figyelmét a rendezésre álló határidőről. A panaszos a parancsnoki kivizsgálást végrehajtó G. S. T. r. szds. sem jelezte, hogy az intézkedéssel szemben panasszal kíván élni. A panaszossal szemben a 2012. évi C. törvény 339.§-a alapján garázdaság elkövetése miatt büntető feljelentést tettek az intézkedő rendőrök.

2) Gy. P. r. alezredes, a sérelmezett előállítást foganatosító rendőrkapitányság alosztályvezetője a Testület megkeresésére adott válaszában az alábbiakról számolt be.

A panaszos előállítása 14.10 órától 20.47 óráig tartott. Az előállítása során gyanúsított kihallgatásról szóló jegyzőkönyv felvételére került sor 2015. január 15-én 20.53 órától 21.06 óráig. Ezt követően került sor a bűnügyi nyilvántartás rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVIL törvény 6. szakasza alapján fényképfelvételre és ujj és tenyérnyomat vételére. A panaszos az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatosan a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta, ezt a tényt támasztja alá a NYILATKOZAT „az előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és írásos tájékoztató átvételéről”, melyet a panaszos aláírásával hitelesített.

A panaszossal szemben a 01080/570/2015.bü. számon eljárás indult a Btk. 339, § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő garázdaság vétsége miatt. A fentiekkel kapcsolatosan megjegyzendő, hogy a „az előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és írásos tájékoztató átvételéről” szóló nyilatkozaton a panaszos aláírásával hitelesítette, hogy az előállításával kapcsolatosan panaszja nincs. Ezt a tényt megerősítette az igazolás átvételekor is.

3) G. S. r. szds. 2015. február 17-án kelt jelentése szerint:

2015. január 15.-én 06 óra 00 pertől 21 óra 00 percig közterületi járőrszolgálatot látott el a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén állományából 1+16 fővel, a H. hívóval.

Szolgálat teljesítése során 14 óra 20 perckor a J. hívóval szolgálatot teljesítő L. F. r. t.zls és Sz. J. r. zls. jelentették, hogy 2 fővel szemben az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (garázdaság bűncselekménye miatt) elfogást foganatosítottak. Mindkét személyt a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányságra előállították a KCSV utasítására. Tájékoztatják, hogy a panaszossal szemben testi kényszert és bilincset alkalmaztak.

A BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság épületében meghallgatta az intézkedő rendőröket, akik elmondták, hogy 14 óra 05 perckor a M. segítséget kért rádióon keresztül, mivel a Budapest. K.-i utcában egy férfi egy nőt bántalmaz. A helyszínre 14 óra 10 perckor érkeztek meg, ahol észlelték, hogy a panaszos B. M-et a kabátjánál fogva visszatartja. Az intézkedést Rtv. 20. § (2). bek., valamint Szóig. Szab. 5. § (1). bek alapján kezdték meg. B. M-et és a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdésének megfelelően igazoltatták, adataikat rögzítették, illetve a körözési információs rendszerben leellenőrizték, melyben nem szerepeltek. Az intézkedés alá vontakkal szemben nyugodtan és határozottan intézkedtek, nem alkalmaztak megkülönböztető bánásmódot. Az intézkedés alá vontak közül B. M. az intézkedés megkezdésétől emelt hangnemben válaszolt kérdéseikre, több alkalommal tett kísérletet arra, hogy elhagyja a helyszínt és kivonja magát a rendőri intézkedés alól.

A fenti magatartás megakadályozása céljából a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólították B. M.-et az együttműködő magatartásra. Miután a kívánt célt nem érték el a rendőri felszólítással, ezért vele szemben előzetes figyelmeztetést követően a tanult önvédelmi fogásokkal testi kényszert alkalmaztak az Rtv. 47.§ figyelembe vételével, bilincselési testhelyzetbe hozva a panaszost. Ezt követően Sz. J. r. zls. a rendszeresített bilincsel kezeit hátra helyzetben bilincselte meg. A bilincselés ideje alatt illetve azt követően B. M. hangosan kiabált, ordított velük, vitatva az intézkedés jogszerűségét. A bilincs felhelyezése után folyamatos kommunikáció hatására 4-5 perc alatt megnyugodott, együttműködő magatartást tanúsított. Az Rtv. 19. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az intézkedés alá vontakat tájékoztatták, hogy kötelesek alá vetni magukat a rendőri intézkedésnek és utasításaiknak engedelmeskedni. A panaszos együttműködő magatartása miatt vele szemben sem testi kényszerre, sem bilincs alkalmazására nem került sor.

A fenti személyeket 15 óra 00 perckor sérülés és panaszmentesen átadták a KCSV.-nek. A kényszerítő eszköz alkalmazása ekkor megszűnt. A bilincselés B. M.-el szemben 14 óra 35 perctől 15 óra 00 percig tartott. A Rendőrkapitányságon B. M-et és a panaszost a KCSV utasítása alapján külön helységben kellett őrizni, mert ha látó és halló távolságba kerültek, egyből szidalmazták egymást. A panaszos felügyeletét B. Z. r. törm. végezte az aulában, míg L. F. r.tzls. a leíró helyiség előtt felügyelte B. M-et. Majd ezt követően a panaszos a KCSV utasítására 17 óra 40 perckor került elhelyezésre fogdán az ügy további lefolytatása miatt.

Mivel a BRFK. (...) kerületi Rendőrkapitányság épületében nem tartózkodott más nőnemű rendőr B. M. ruházatát G. S. r. szds. vizsgálta át az előállító egység előterében található zárt helyiségben. B. M. készségesen kipakolt a ruházatának minden zsebéből, levette a pulóverét, valamint a nadrágját térdig letolta mutatva, hogy nincs alá rejtve semmi. A ruházatátvizsgálás során sem bűncselekmény elkövetéséből származó, sem bűncselekmény elkövetésére alkalmas eszköz, valamint közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő.

B. M.-et szóban tájékoztatta az előállítás okáról (garázdaság bűncselekménye), valamint az Rtv. IX. fejezetében meghatározott panasztételi lehetőségéről szóló tájékoztatót részére ismertette. Ezt

követően meghallgatta a rendőri intézkedés lefolytatásával kapcsolatban. B. M. elmondta, hogy a panaszos, az élettársa és az albérlőiken vitakoztak össze. A rendőri intézkedéssel szemben panasszal nem kívánt élni, valamint elmondta, hogy a testi kényszer és a bilincselés sérülést részére nem okozott.

Az intézkedő rendőrök a Rendőrkapitányság épületébe az OMSZ segítségét kérték, mivel az intézkedés alá vontakon látható sérülések voltak, amelyeket egymásnak okoztak az intézkedés előtt. Az OMSZ munkatársai 16 óra 40 perckor érkeztek a kapitányságra és mindkét személy részére „Dokumentációs lap”-ot készítettek.

4) Az intézkedést foganatosító L. F. r. ftzls. és Sz. J. r. zls. 2015. február 17-én kelt közös jelentése szerint:

2015. január 15-én közterületi járőrszolgálatot láttak el a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén J. hívóval.

Szolgálatuk teljesítése során, a fenti napon 14.05 órakor a M. (...) -es segítséget kért, mivel a Budapest K. utcában egy férfi egy nőt bántalmaz. A helyszínre 14.10 órakor érkeztek meg, ahol észlelték, hogy P. G., a panaszost a kabátjánál fogva visszatartja. Az intézkedést Rtv. 20. § (2) bekezdés, valamint Szolg. Szab. 5. § (1) bekezdés alapján kezdték meg. Ennek során a szolgálati fellépés módja megfelelt a normákban foglaltaknak. Napszagnak megfelelően köszöntek, mindketten közölték nevüket, rendfokozatukat, valamint azt, hogy verekedésről érkezett bejelentés, amely miatt kezdték meg a rendőri intézkedést velük szemben. Nevezett személyeket az Rtv. 13. § (1) bekezdésének megfelelően az Rtv. 29. § (1) bekezdésének megfelelően igazoltatták a közrend, közbiztonság érdekében, adataikat rögzítették, illetve a körözési információs rendszerben leellenőrizték, melyben nem szerepeltek.

Az intézkedés alá vontakkal szemben nyugodtan, tárgyilagosan és határozottan intézkedtek, nem alkalmaztak megkülönböztető bánásmódot és erőszakot. A helyszínre kiérkezésükkor észlelték, hogy B. M. bal arcfelén a szem alatt frissen keletkezett horzsolás, illetve a bal kezén több hosszanti frissen horzsolts seb volt látható. A panaszos jobb szeme alatt friss horzsolts seb volt látható.

Az intézkedés alá vontak közül B. M. az intézkedés megkezdésétől emelt hangnemben válaszolt kérdéseikre, szavaival folyamatosan bírálta a rendőrséget („miért nem a bűnözőkkel foglalkoztok?”), illetve kijelentette, hogy az intézkedés helyszínét elhagyja és haza megy. Egy alkalommal kísérletet tett arra, hogy elhagyja a helyszínt kivonva magát a rendőri intézkedés alól. A fenti magatartás megakadályozása céljából L. F. r. ftz. Úr a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólította az együttműködő magatartásra. Miután a kívánt célt nem érték el a rendőri felszólítással, és magatartása arra utalt, hogy elhagyja a helyszínt (elindult az I. utca irányába), ezért vele szemben előzetes figyelmeztetést követően a tanult önvédelmi fogásokkal testi kényszert alkalmaztak az Rtv. 47.§ figyelembe vételével, bilincselési testhelyzetbe hozva B. M-et.

B. M. Ellenszegülését ez sem törte meg, ezért ezt követően L. F. r. ftzls. utasítására Sz. J. r. zls. a rendszeresített bilincsel hátra helyzetben megbilincselte figyelemmel az Rtv. 48. § c) illetve d) pontjába foglaltakra. A testi kényszer, illetve a bilincselés alkalmazása a ház falánál történt, mivel figyelembe véve az előzetes magatartását, a kényszerítő eszköz alkalmazásához stabil helyzetbe kellett hozni. Sz. J. r. zls. nem sértegette B. M-et , a fejét nem verte a falba. A bilincselés ideje alatt

illetve azt követően B. M. hangosan kiabált, ordította, vitatva az intézkedés jogszerűségét. A bilincs felhelyezése után folyamatos kommunikáció után 4-5 perccel megnyugodott, együttműködő magatartást tanúsított.

Az Rtv. 19. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az intézkedés alá vontakat tájékoztatták, hogy kötelesek alá vetni magukat a rendőri intézkedésnek és utasításainknak engedelmeskedni. Az intézkedés alá vontak közül B. M. szóban és tettekben is ellenállt a rendőri intézkedésnek, emelt hangnemben válaszolt kérdéseikre, szavaival folyamatosan bírálta a rendőrséget, illetve kijelentette, hogy az intézkedés helyszínét elhagyja és haza megy. Egy alkalommal kísérletet tett arra, hogy elhagyja a helyszínt kivonva magát a rendőri intézkedés alól. Ellenszegülését a testi kényszer alkalmazása sem törte meg, ezért vele szemben bilincs alkalmazására is szükség volt. A panaszos együttműködő magatartása miatt vele szemben sem testi kényszerre, sem bilincs alkalmazására nem került sor.

A fenti személyeket az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (garázdaság bűncselekménye miatt) előállítottuk a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányságra, ahol 15.00 órakor sérülés és panaszmentesen átadtuk a K. Csoportvezetőnek. A kényszerítő eszköz alkalmazása ekkor megszűnt. A bilincselés 14.35. órától 15.00 óráig tartott. A Rendőrkapitányságon B. M-et és panaszost a KCSV utasítása alapján külön helységben L. F. r. ftz. és B. Z. r. tzm. felügyelték. Majd ezt követően a panaszos a KCSV utasítására 17.40 órakor fogdán elhelyezésre került az ügy további lefolytatása miatt. Szolgálatuk végeztével 20.10 órakor B. M. őrzését átadták az őket váltó munkatársának. Ezt követően 20.20 órakor a KR-laktányába beindultak, ahová 20.30 órakor beérkeztek. Mivel a szolgálat végeztével a nevezettekkel szemben folyt még az eljárás, ezért az előállításról szóló igazolásokat nem állt módjukban kiállítani.

B. M-et és panaszost az intézkedés helyszínén szóban tájékoztatták az előállítás okáról (garázdaság bűncselekménye). Igazolás nem készült tekintettel arra, hogy a panaszos az előállító helyiségbe került elhelyezésre, míg B. M. meghallgatására a szolgálatuk végéig nem került sor. A fenti két személy részére az előállításról szóló igazolást a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság állította ki. Az előállítást követően a BRFK (...) kerületi KCSV-n keresztül az OMSZ segítségét kérték, mivel az intézkedés alá vontakon látható sérülések voltak, amelyeket egymásnak okoztak az intézkedés előtt.

Az OMSZ munkatársai 16.40 órakor érkeztek a kapitányságra és mindkét személy részére „Dokumentációs lap”-ot készítettek. A testi kényszer, illetve a bilincs alkalmazását G. S. T. r. szds.(KR. alosztályvezető) asszony kivizsgálta, az intézkedés alá vontakat meghallgatta. Ennek során megállapította, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazása sérülést nem okozott, valamint az intézkedéssel szemben panasszal nem kívánnak élni.

A bilincselést követően a beszállítás előtt B. M. kérte, hogy lazítsak a bilincsen, ezt követően ennek eleget tettek. A beszállító gépkocsiban - mivel hátra helyzetben került bilincselésre - feltételezhetően saját magának szoríthatta meg a bilincset. A kényszerítő eszköz alkalmazását követően mindkét előállított személyt tájékoztatták a törvény szerinti panasz lehetőségéről, illetve annak határidejéről. Ismertették, hogy az intézkedéssel kapcsolatos panaszát megteheti BRFK Rendőrkapitányságon, az ORFK T. utcai székházában, az Ügyészségen, illetve a Független Rendészeti Panasztestületnél. Felhívták figyelmüket a rendelkezésre álló határidőről.

A Rendőrkapitányságra előállított személynek nem áll rendelkezésre ülőalkalmatosság, de mivel a B. M. jelezte, hogy fáradt, (előző este keveset pihent), ezért részére L. F. r. fitz. a leíró helyiségből egy széket biztosított. B. M-el szemben a 2012. évi C. törvény 339.§. (garázdaság) valamint a 2012. évi II. törvény 216. §. (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség) alapján büntető és szabálysértési feljelentést, valamint a panaszossal szemben a 2012. évi C. törvény 339.§. (garázdaság) alapján büntetőfeljelentést tettek. A panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, kényszerítő eszköz alkalmazása vele szemben nem vált szükségessé.

5) A panaszossal szemben fogatosított előállítás végrehajtásáról, kényszerítőeszköz alkalmazásáról készített jelentés szerint:

2015. január 15-én 14.05 órakor a M. segítséget kért, mivel a Budapest K. utcában egy férfi egy nőt bántalmaz. A helyszínre 14.10 órakor érkeztek meg, ahol észlelték, hogy egy nőt a kabátjánál megfogva a panaszos erőszakkal visszatartja. Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a nő – B. M. a panaszos élettársa. Meghallgatták a panaszost, aki elmondta, hogy az élettársával- B. M-el korábbi ügyből kifolyólag szóváltásba keveredett, majd kézzel erőteljesen jobb tenyerével B. M. arcára ütött.

B. M. elmondta, hogy az ütést követően azonnal ökölrel megütötte a panaszos fejét továbbá a jobb hüvelykujjával a panaszos jobb szemét erőteljesen megnyomta és megkarmolta. B. M. előállításról külön iratban jelentés készült. A panaszos továbbá elmondta, hogy B. M. gyógyszer hatása alatt áll, bódult állapotban van.

Kérdésre elmondta, hogy a mentőszolgálat segítségét nem kérte, orvosi ellátást nem igényelt. A fenti eseményt jelentették B. K.-nak és a Budapest. KCSV-nak, akinek utasítására a panaszost előállították a Budapest. Rk-ra, ahol a KCSV utasítására mentőt kértek. A mentőszolgálat munkatársa – K. I. ápoló 16.40 órakor érkezett meg, aki megállapította, hogy a panaszos jobb szeme alatt friss horzsolts seb látható, amely 8 napon belül gyógyul.

A panaszos a helyszínen nem tudta magát hitelt érdemlő módon igazolni, adatait bemondás alapján rögzítették, majd a Budapest Rk KCSV személyazonosságát, kétséget kizáróan fényképes nyilvántartáson keresztül megállapította, majd 15.00 órakor a panaszost sérülés és panaszmentesen átadták. A KCSV utasítására 17.40 órakor a fogdára elhelyezésre került. Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, mivel együttműködő magatartást tanúsított. A panaszossal közölték, hogy ellene büntető feljelentést tesznek a fenti tényállás alapján, melyet tudomásul vett. A panaszos és B. M. körözésben nem szerepeltek, az intézkedéssel szemben panasszal nem kívántak élni. Az intézkedésről kamerafelvétel nem készült. Tanúkatatást végeztek, mely eredményre nem vezetett.

A panaszossal szemben Rtv. 29. § (1) bekezdés szerinti igazoltatás, Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, Rtv. 33. § (1) bekezdés. a) pont szerinti szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogás került alkalmazásra.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. BM-IM együttes rendelet 4. §. (4) bekezdése alapján 2015.01.15 nap 14:10 perckor megtörtént. Az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató kiadásra került. Az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került. Az előállító egységben történő elhelyezéssel

kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13) BM. rendelet 2.§.(8), (9) 19/1996. (VIII.23) ORFK utasítás 36/A alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

6) A panaszos előállításának időtartamáról a BRFK (...) kerületi Rendőrkapitányság által kiállított igazolás szerint az előállítás az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján 2015. január 15-én 14 óra 10 perctől 16 óra 47 percig tartott. Az előállítás időtartama alatt a panaszosnak sérülése nem keletkezett, panasza nem keletkezett. A panaszos az aláírásával hitelesítette

7) A panaszos az előállítás során tett nyilatkozata szerint jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást megkapta, az intézkedéssel szemben panasszal nem él, sérülése nincs, orvosi ellátásban részesült, a jogairól és kötelezettségeiről szóló szóbeli és írásos tájékoztatást megkapta, öt órát meghaladó előállítása esetére élelmezést kért (amit 19 óra 10 perckor megkapott), betegségben nem szenved, dohányzik, valamint személy kiértesítését nem kérte. A panaszos a nyilatkozat aláírásával hitelesítette

8) A panaszossal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazásának parancsnoki kivizsgálásáról szóló jelentés szerint az elfogás és a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű, szükséges és arányos volt.

9) A rendőrség mellékelte az előállítás során a panaszos letéri tárgyairól felvett jegyzéket, valamint a panaszossal szemben megindított büntetőeljárás egyes iratait, amelynek részletes ismertetésétől a Testület eltekint. A rendőrség mellékelte az OMSZ által kiállított vizsgálatról szóló dokumentációt, azonban ennek a Testülethez eljuttatott másolati példánya nem olvasható, így ezen dokumentumot sem ismerteti a Testület.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt, emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A Testület rendelkezésére álló rendőri iratok szerint a járőrök szolgálatuk teljesítése során, információt kaptak, miszerint egy férfi, egy nőt bántalmaz az utcán. A kikerkező rendőrök a helyszínen azt látták, hogy a panaszos visszatartja kabátjánál fogva B.M.–et. A panaszos jobb szeme alatt friss horzsolásos seb, B. M. bal arcán és bal kezén friss horzsolásos seb volt látható.

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben arról számolt be, hogy a panaszos 2015. január 15.-én délután fél 3 körül a K. S. utcában élettársával – B. M.-el - nézeteltérésbe keveredett az utcán. A panaszos kihívta a mentőket mivel B. M. szerinte idegösszeroppanást kapott. A fenti cselekményt rögzítette egy kamera vagy szemtanú látta, ezért nemsokára kiérkezett egy rendőrségi nagybusz és egy gépkocsi.

Itt szükséges utalni az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület által feltárt tényállás alapján felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos magatartásával jogellenes cselekményt követett el.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés szabályozza a garázdaság tényállását, amely szerint, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos jogellenes cselekmény(ek)e)t követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) A rendőrségi iratok szerint a panaszos igazoltatásának alapjául az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata szolgált.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint egy bűncselekmény, szabálysértés, illetve szabályszegés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogatosított igazoltatást megalapozza.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök az igazoltatást megfelelő joggal hajtották végre, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét és időtartamát vizsgálta meg.

a) A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott jogszabályhely szerint A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek; A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvitel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj folyamatos szemmel tartása és megszakítás nélküli üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.]

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve.

A tettenérés további, hasonló jelentőséggel bíró tartalmi elemét magyarázza a 13/2013. számú büntető elvi határozat (EBH2013. B.13.). A Kúriai magyarázata szerint a „Be. 127. § (3) bekezdése a bűnüldözésre jogosult hatóságnak nyújtott civil jogsegély, aminek lényege, hogy az elkövetőt elfogó, visszatartó személy a hatósághoz képest helyzeti előnyben van, viszont törvényileg engedélyezett magatartása fejében sem lesz cselekménye hatósági, hanem megmarad magáncselekménynek. [...] Kétségtelen, hogy az elfogás, visszatartás fizikai ráhatást jelent, éppen ezért különösen vizsgálendő, hogy az irányadó tényállás szerinti történések azokon a kereteken belül maradnak-e, amelyeket a jogalkotó a Be. 127. § (3) bekezdése esetében meghatároz. A tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a forró nyom, az idővesztés nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége.”

A Kúria fenti magyarázata alapján megállapítható, hogy a tettenérésnek a folyamatosság, a megszakítás nélküliség mellett, szükségszerű eleme az is, hogy annak keretében sor kerüljön az elkövető fizikai ráhatással történő üldözésére, elfogására, visszatartására. Amennyiben az elkövető fentiek szerint leírt nyomon követhetősége megszakad, vagy ha vele szemben nem kerül sor – jellemzően fizikai ráhatással – üldözésre, visszatartásra, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Mínt hogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, hogy megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. a 33. § (1) bekezdése szerinti – azaz mérlegelés nélkül kötelező – szabadságelvönás feltételeként a törvény megfogalmaz.

A Testület az eset ennek megfelelő értékelése alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos vonatkozásában a tettenérés megvalósult, mivel a Testület által rekonstruált tényállás szerint, mint ahogy a Testület jelen állásfoglalás III. rész 1) pontjában kifejtette a rendőrök kitérkezésekor a panaszosok között még nem ért véget a fizikai konfliktus, ugyanis a panaszos kabátjánál fogta, tartotta vissza B. M.-t. A panaszos és B. M. maguk is beszámoltak arról, hogy közöttük nézeteltérés volt az utcán az intézkedést megelőzően.

A Testület a körülmények összességének értékelését követően arra az álláspontra jutott, hogy a fentiek alapján fennállt az előállítás feltétele. Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához.

b) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos előállítása 2015. január 15-én 14 óra 10 perctől 20 óra 47 percig tartott, tehát a panaszos előállításának időtartama 6 óra 37 perc volt.

A Testület által rekonstruált tényállás szerint ezen időtartam alatt nem került sor érdemi eljárási cselekményre, ugyanis Gy. P. r. alez., alosztályvezető a Testület megkeresésére válaszul adott jelentésében, úgy nyilatkozott, hogy a panaszos gyanúsított kihallgatására 2015. január 15-én 20 óra 53 perc és 21 óra 6 perc között került sor, majd ezt követően került sor a panaszos vonatkozásában a jogszabályoknak megfelelő ujj- tenyérlenyomat felvételére, valamint fényképfelvétel készítésére.

Mindezen eljárási cselekményekre, mint az időpontokból világosan kitűnik már az előállítást követően került sor. Arról nincs információ, hogy az előállítás ideje alatt bármilyen eljárási cselekmény történt volna, ami indokolta volna a panaszos 6 óra 37 perc hosszúságú előállítását. Mivel érdemi eljárási cselekményekről a rendőrség csak az előállítás időtartamát követően fogatosított a rekonstruált tényállás szerint az előállítás időtartama aránytalanul hosszú és indokolatlan volt, amely alatt nem végzett érdemi eljárási cselekményt a rendőrség.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján a rendőrség megsértette az Rtv. 15. §-ban foglalt arányosság követelményét.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

4) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során bekísérték egy belső helyiségbe, ahol azt kérték vetközzön le, a ruháját átnézték.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdése szerint „elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.”

A panaszos aláírta az „előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor, a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozatot. Továbbá a rendőri jelentésekből is megállapítható, hogy a panaszost fogdán helyezték el.

Mindezek alapján bizonyosan megállapítható, hogy a panaszost előállító helyiségben helyezték el, ami alapján a Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdése szerint kötelezően ruházatátvizsgálást kell foganatosítani az elhelyezendő személlyel szemben.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben foganatosított ruházatátvizsgálást megfelelő jogalappal hajtották végre, ezért ez nem sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát.

5) A panaszos sérelmezte a szolgálati fellépés módját és a tájékoztatás elmaradását. Ezzel összefüggésben a Testület az alábbiakat állapította meg:

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szabályozza a rendőri intézkedés alakiságát, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése tovább pontosítja az Rtv-ben meghatározottakat. Eszerint „az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés során a rendőrök nem tájékoztatták továbbá nem kapott semmilyen papírt az előállítás időtartamáról, valamint nem tájékoztatták a panaszjog gyakorlásának lehetőségéről. A rendőrök nem azonosították magukat mikor kiérkeztek.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az elfogáskor az intézkedő rendőrök a jogszabályokban szabályozott tájékoztatásokat a panaszos jogairól-kötelezettségeiről, jogorvoslati jogáról, panaszjogáról, védelemhez való jogártól megkapta. A panaszos továbbá aláírta és aláírásával hitelesített az előállításról szóló igazolás átvételét, amelyen szintén fel voltak tüntetve a jogorvoslati lehetőségei. Az előállítás foganatosításakor a panaszos által aláírt nyilatkozat, igazolás tanúsítja a jogszabályoknak megfelelő tájékoztatás megtörténtét, igazolás kiadását. A rendőrség mellékelte és a Testület jelen állásfoglalás II. rész 6) és 7) pontjaiban ismertette az előzőekben említett iratokat. Mindezek alapján a Testület nem tartja megalapozottnak a panaszos azon sérelmét az intézkedést illetően, hogy a szükséges tájékoztatások, igazolások kiadása nem történt meg.

A panaszos sérelmezte továbbá a szolgálati fellépés módját, miszerint a rendőrök nem azonosították magukat, amikor kiérkeztek. A fentebb idézett Rtv. 20. § (2) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése alapján főszabály szerint az intézkedés megkezdésekor az intézkedő rendőr köteles igazolni magát.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok ezzel kapcsolatban előadták, hogy a fenti idézett jogszabályoknak megfelelően jártak el az intézkedés megkezdésekor a rendőrök, napszaknak megfelelően köszöntek, közölték nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, továbbá az intézkedés tényét és célját.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a tájékoztatás elmaradása miatt nem sérült. A szolgálati fellépés módját illetően a panaszos és a rendőrség által előadott tényállás között olyan ellentét feszül, amelyet a Testület a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudott feloldani, ezért a Testület úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

6) A panaszos beadványában sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos a panaszbejelentésről felvett jegyzőkönyvben előadta, hogy sérelmezi az egyik eljáró rendőr Sz. J. r. zls. hangnemét és viselkedését

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint az intézkedő rendőrök empatikusan és tisztelettudóan viselkedtek. A rendőrök a panaszossal és B. M.-el nyugodt hangnemben beszéltek és határozottan intézkedtek, nem alkalmaztak megkülönböztető bánásmódot. Sz. J. r. zls. az intézkedés alatt nem sértegette a panaszost és B. M-et, sőt nyugodt stílusával kérdéseinek hatására mondta el a panaszos az intézkedés megkezdése előtt történt eseményeket.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

2) A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos jogellenes cselekmény(ek)e)t követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök az igazoltatást megfelelő joggal hajtották végre, ezért a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette. A Testület a körülmények összességének értékelését követően arra a döntésre jutott, hogy fennállt az előállítás feltétele. Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához. **Az előállítás időtartama miatt a Testület szerint sérült a panaszos személyi szabadságához való joga.** A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben fogantatott ruházátvizsgálatot megfelelő joggal hajtották végre, ezért ez nem sértette a panaszos emberi méltóságához való jogát. A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a tájékoztatás elmaradása miatt nem sérült. A szolgálati fellépés módját illetően a panaszos és a rendőrség által előadott tényállás között olyan ellentét feszül, amelyet a Testület a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudott feloldani, ezért a Testület úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható. A panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőri hangnem-bánásmódot illetően a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. október 22.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET